

Willem III en zijn Maria zaten weer verdedigers van het Protestantisme op den Engelschen troon; bij parlamentsbesluit werd de aanklacht tegen Lady Alice ingetrokken, en verklaard dat haar vervolging onwettig, haar vonnis onrechtvaardig was geweest, en ontworpen door de bedreigingen en wreedheden van den rechter Jeffreys.

De nagedachtenis van de oude dame was er wellicht mee gebaat, maar haar leven kreeg ze er niet mee terug.

Heeft Lady Alice nog iets te zeggen tegen de vrouwen van 1935; tegen ons, die tweehonderd-en-vijftig jaar later leven? Er zijn tijden geweest, dat wij meenden, van burgeroorlogen en schijnprocessen en geloofsvervolgingen héél ver verwijderd te zijn. De landen van Europa waren voor 't meerendeel constitutioneele monarchieën, en werden allen volgens een grondwet geregeerd. Het parlementaire stelsel waarborgde elks vrijheid en rechten. Voor willekeur en tyrannie was geen plaats. Was de regeering vrijzinnig — men liet toch ieder zalig worden op eigen wijs.

En nu is de geschiedenis van Lady Alice plotseling weer actueel. Zij wordt voor ons een levend mensch, nu wij weer hooren van schijnprocessen en afgezette predikanten, die gevangen worden gehouden en als boeven behandeld.

Wij, vrouwen van 1935, bidden God om bewaard te worden voor burgeroorlog, tyrannie en geloofsvervolging. Maar als die ooit plaats vond binnen onze grenzen, dan hopen wij onze vrouwelijke eigenschappen niet te verloochenen, maar door werken van barmhartigheid de wreedheid te verzachten.

Wij huiveren, als we denken aan de vreeselijkheden van binnenlandschen oorlog. Niemand van ons verlangt naar Jaëls naam; zelfs de rol van de boerin uit Bahurim trekt ons niet aan. Als er oorlog kwam: zou onze waarheidsliefde bestand zijn tegen de verleiding van een noodleugen? Zouden wij het leven van een gast eerbiedigen, als dat van man of kind gevaar liep?

Wij bidden om den vrede voor koningshuis en vaderland; maar als er gestreden moet voor het geloof, make God ons trouw tot het einde.

G. KRAAN-VAN DEN BURG

GULDENROEDE *)

ER ZIJN MENSCHEN — HET ZIJN BEGENADIGDEN — die het leven genieten als een geschenk. Dat zijn zij, die in praktijk kunnen brengen, wat ik lees op bladzijde 24 van dezen bundel:

Van al het leed
trek af uw **schuld**;
en draag het restje
met **geduld**.

Dat restje is dan vaak gemakkelijk te dragen, het weegt dikwijls minder zwaar dan het leed, door eigen schuld veroorzaakt. Zoo geeft de dichteres hier haar levensbeschouwing: we kennen haar uit dit motto en de bede: „Verdraag mij, Heer! met *Uw* geduld,” beheerscht haar leven, geeft het stuur naar het Doel.

We zouden het ook zóó kunnen zeggen: zij ziet al het goede en schoone als Gods werk in haar leven; het ver-

*) Verzen van E. Voorhoeve-Van Oordt; uitgave J. N. Voorhoeve, Den Haag.

keerde, het leelijke er in — dát is van haar. Wie zegt het haar niet gaarne na, dat God goed is en dat alle levenszegen van Hem komt en dat wij in ons leven het slechte hebben gebracht: de zonde, die altijd leelijk is, waarvoor we ons altijd schamen moeten!

Maar bij dezen levenskijk kan het leven ook als een geschenk genoten worden.

Het vers: *Het geduld* op blz. 24 had op de eerste pagina kunnen staan, omdat het een conclusie bevat, die met den heelen inhoud in verband staat of ook op de laatste pagina, omdat de bede aan 't eind een waardig slot is van alle overpeinzing.

Guldenroede.

„Een groene plant, die zich in den herfst tooit met een overvloed van goudgele bloesemranken.”

Guldenroede — herfstgoud.

De dichteres heeft haar lente gekend, haar zomer . . . ze heeft genoten van haar vogels en bloemen, omdat ze de hare zijn.

Nu nadert de herfst. Maar hij is nog zomer. Nu bloeien er bloemen haar diepe tinten en kleurt het bosch zijn pracht. Ernstig peinzen de donkere dahlia's — droomen de blauwe trossen. En de guldenroede pronkt met haar goud. En dat is nu die plant, die eerst zoo „somber scheen.”

Ik wensch de dichteres geluk met de belijdenis over haar leven, met het levensgoud, dat haar innerlijk zoo rijk maakt. En haar levensvriend, aan wien zij haar bundel opdroeg, eveneens.

Deze verzen zijn waard gelezen te worden — om den inhoud — maar ook om den vorm. Om de taal, die de gedachten openbaart.

„Herfst-Bruid” heeft mooie beelding.

De golvenrossen: „een pracht van witte manen wapren; zij briesen in hun kracht en voeren, groen van wieren met schelpenwerk versierd, de koets . . .”

Hier zijn de klank en de plastic subliem.

De meeuwen: „gevlugeld golvenschuim.” Fijne uitbeelding, die aan Soera Rana's beste verzen herinnert.

Zoo ook: „Bergwind in den nacht,” waarin het ritme zoo goed harmonieert met den inhoud.

In dit boekje treft de verscheidenheid van ritme. En het beweeg in de verzen maakt ze juist tot echte poëzie, al is uiteraard het eene gedicht beter dan het andere.

In „Stadstuintje” is alleraardigst geteekend de weelde van dit erfje en de weelde van zijn bezitster, die het als geschenk van haar Meester kreeg.

Op blz. 41 is het ritme gedragen, geheel passend bij den teeren inhoud.

„Jezus is de Vriend mijns harten,
mijn volmaakte, trouwste Vrind,
die geduldig, mij zoo schuldig,
mild vergevend, steeds bemint.”

Het dubbelrijm in den derden regel der strofen geeft muzikale waarde aan het gedicht.

Geen wonder, dat het leven rijk is van haar, die Jezus noemen mag haar Licht, haar Troost, haar Hoop, haar Schild, haar Kroon.

Op blz. 57 staat een keurig blank vers.

Het huis is leeg.
En leeg is de kamer.
Slechts een vuur in den haard.
Vlammen uit houtblokken;
vonken, die opschieten.
Rookzuil, die opstijgt
blauwig en dun.

Hier boeit de tegenstelling — zooals trouwens overal in dit gedicht. Hier is een indruk expressief weergegeven.

Ik deed maar een greep hier en daar; het boekje „Guldenroede” beveel ik gaarne aan. Het is meer dan een verzameling vrome versjes. Het is poëzie — eenvoudig maar doorvoeld. Er wordt weleens geklaagd, dat veel verzen in onzen tijd de gedachten verbergen in plaats van openbaren. Aan wat men de tachtigers verweet maakt men zich zelf schuldig, al meent men de gemeenschap te dienen.

In „Guldenroede” is poëzie, die waarde heeft voor

het leven — die het opbeuren kan boven de triestigheden uit en die in behoorlijk Nederlandsch en op menige plaats in fijn verzorgde taal de levensvreugde uit en tracht door te geven, die het hart vervult van iemand, die zich in leven en sterven het eigendom van Jezus weet.

Wat dit beteekent voor de levenstaak, wordt ons ook door dit boekje wel duidelijk.

„Het werk in nederigheid begonnen,
Wordt eens in heerlijkheid volbracht.
Wat in de winds'len sliep, ontbot
En komt in 't licht en rijpt voor God!” A. L. v. H.

O! 'truischen van het ranke riet!
hoe menig mensch aanschouwt u niet
en hoort uw zingend' harmony,
doch luistert niet en gaat voorbij!
voorbij alwaar hem 't herte jaagt,
voorbij waar blinkend goud hem plaagt,
maar uw geluid verstaat hij niet,
o mijn beminde, ruischend riet!